

Cyprus
Energy
Agency

Αλλαγή Συμπεριφοράς για Εξοικονόμηση Ενέργειας

Περιεχόμενα

1. Εισαγωγή
2. Γιατί Αλλάζουμε Συμπεριφορά;
3. Προκλήσεις για την Εξοικονόμηση Ενέργειας (ΕΕ) μέσω Αλλαγής Συμπεριφοράς σε δημόσιους / ιδιωτικούς οργανισμούς
4. Ξεπερνώντας τα Εμπόδια - Βήματα για την Αλλαγή Συμπεριφοράς
5. Πώς εφαρμόζεται η Αλλαγή Συμπεριφοράς στα σχολεία;
6. Επιτυχές παράδειγμα
7. Πρόσθετες Συμβουλές [Βιβλιογραφία]

Εισαγωγή

... Μπορείτε να χτίσετε δύο πανομοιότυπα κτίρια ακριβώς δίπλα το ένα στο άλλο με τα ίδια επίπεδα μόνωσης, τα ίδια παράθυρα, τις ίδιες συσκευές και τον ίδιο φωτισμό και η κατανάλωση ενέργειας τους να διαφέρει σημαντικά, επειδή λειτουργούν διαφορετικά ...

Changing Behavior and Saving Energy (December 20, 2012) – The building green blog post

Cyprus
Energy
Agency

www.cea.org.cy

Εισαγωγή

- Ο ρόλος της/του CEO- και κάθε άλλης αρχής - σε αυτή την προσπάθεια είναι πρωταρχικής σημασίας. Δρουν ως πρότυπα προς μίμηση για την κουλτούρα ενός οργανισμού.
- Κάθε οργανισμός αποτελεί μια μικρή κοινότητα, όπου εκτός από τους μόνιμους υπαλλήλους, διαθέτει επίσης προσωρινό προσωπικό, προσωπικό καθαρισμού, τεχνικό προσωπικό και επισκέπτες/πελάτες. Όλοι αυτοί οι άνθρωποι είναι επίσης σημαντικοί για την ενεργειακή απόδοση και την οικολογική λειτουργία ενός οργανισμού.

Cyprus
Energy
Agency

www.cea.org.cy

Γιατί Αλλάζουμε Συμπεριφορά;

- Παράγοντες που επηρεάζουν τη συμπεριφορά των υπαλλήλων: οικογενειακό περιβάλλον - ενημέρωση στο χώρο εργασίας- κοινωνικό περιβάλλον.
- Η ενεργειακή συμπεριφορά μπορεί να αλλάξει είτε (α) μέσω μιας επένδυσης, είτε (β) μέσω της συνηθισμένης συμπεριφοράς.
 - Η επένδυση αφορά τυπικά την υιοθέτηση μιας νέας τεχνολογίας, ίσως και την αγορά μιας νέας συσκευής.
 - Η συνηθισμένη συμπεριφορά αποτελεί μια συνήθεια, όπως το σβήσιμο του φωτισμού κατά την έξοδο από ένα δωμάτιο.
- Παράδειγμα

Cyprus
Energy
Agency

www.cea.org.cy

Γιατί Αλλάζουμε Συμπεριφορά;

- Η χρήση της ενέργειας αποτελεί σημαντική δαπάνη όλων των οργανισμών. Μπορεί να γίνουν αλλαγές στις υποδομές ή να βελτιωθεί ο ήδη υπάρχων εξοπλισμός ή να αποκτηθεί νέος εξοπλισμός που είναι πιο αποδοτικός. Ωστόσο, αυτές οι αλλαγές συνήθως κοστίζουν αρκετά χρήματα, ενώ μετά από μερικά χρόνια, πιθανότατα θα εμφανιστούν τα ίδια προβλήματα.

Γιατί είναι σημαντική η αλλαγή συμπεριφοράς ενός ατόμου;

Μικρές αλλαγές συμπεριφοράς κάθε ατόμου μπορούν να επιφέρουν ένα μεγάλο και σημαντικό αποτέλεσμα. Η αλλαγή συμπεριφοράς των χρηστών ενός κτιρίου/βιομηχανίας αποτελεί τη βάση για σημαντικά επίπεδα εξοικονόμησης ενέργειας.

Η αλλαγή της συμπεριφοράς μπορεί να μειώσει έως 19% ($\pm 5\%$) τη συνολική ενεργειακή κατανάλωση

Cyprus
Energy
Agency

www.cea.org.cy

Προκλήσεις για την ΕΕ μέσω αλλαγής συμπεριφοράς σε δημόσιους / ιδιωτικούς οργανισμούς

- Οι χρήστες δεν έχουν κίνητρο για ορθολογική χρήση της ενέργειας καθώς δεν επωφελούνται οι ίδιοι, αλλά εκείνοι που πληρώνουν τους λογαριασμούς.
- Δεν υπάρχουν άμεσα οικονομικά κίνητρα ή επιπτώσεις για την εξοικονόμηση της ενέργειας.
- Λόγω του (συνήθως) υψηλού αριθμού χρηστών, η ατομική προσπάθεια είναι λιγότερο εμφανής.
- Όταν η ανατροφοδότηση είναι σε επίπεδο ομάδας, τα αποτελέσματα μιας πράξης δεν μπορούν να αξιολογηθούν.
- Δεν υπάρχει πλήρης ή άμεσος έλεγχος λειτουργίας / συντήρησης των συστημάτων.

Cyprus
Energy
Agency

www.cea.org.cy

Ξεπερνώντας τα Εμπόδια - Βήματα για την Αλλαγή Συμπεριφοράς

Επικοινωνία & δέσμευση:

- Ενημέρωση & προώθηση, κατάρτιση, προσωπικές συμβουλές, επιδείξεις, συγκριτική αξιολόγηση, δέσμευση, καθορισμός στόχων, επισήμανση, προτροπές, μοντελοποίηση, ανατροφοδότηση.
- Οικονομικά κίνητρα & αντικίνητρα:
 - Επιδοτήσεις, εισφορές, προσαυξήσεις, φόροι, επιδόματα, φορολογικές διαφοροποιήσεις, επιστροφές φόρων, χρηματοπιστωτικά μέσα όπως άτοκα δάνεια, ανταμοιβές και ποινές.
- Νομοθεσία:
 - Γενικοί νόμοι και κανόνες, ειδικές εξαιρέσεις, συμβάσεις και συμφωνίες.

Cyprus
Energy
Agency

www.cea.org.cy

Ξεπερνώντας τα Εμπόδια - Βήματα για την Αλλαγή Συμπεριφοράς

Προσέγγιση προσανατολισμένη στην Αλλαγή - Κρατήστε την απλή!

Τι αποτελεί κίνητρο για τους ανθρώπους ώστε να αλλάξουν συμπεριφορά;

Σύμφωνα με τους «Fishbein & Ajzen 2010», οι ερωτήσεις που πρέπει να μας απασχολήσουν είναι:

- **Ενδιαφέρομαι;** (στάση - κίνητρα)
- **Μπορώ να υιοθετήσω την συμπεριφορά;** (αντιληπτή ικανότητα ελέγχου)
- **Οι άλλοι τι θα σκεφτούν με την συμπεριφορά μου;** (αντιληπτός κανόνας ενεργοποίησης)

Κίνητρο
Ικανότητα
Ενεργοποίηση
→
Συμπεριφορά

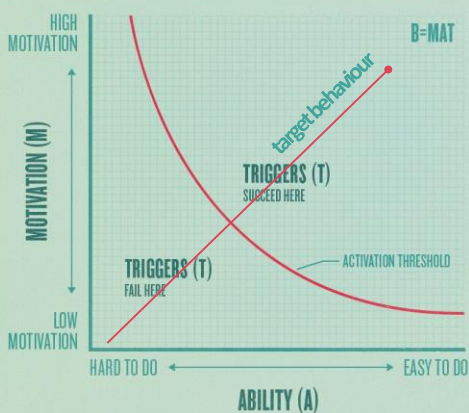
Cyprus
Energy
Agency

www.cea.org.cy

WHAT CAUSES BEHAVIOR CHANGE?

THE FOGG BEHAVIOR MODEL (FBM) SHOWS THAT THREE ELEMENTS MUST CONVERGE AT THE SAME MOMENT FOR A BEHAVIOR TO OCCUR: MOTIVATION, ABILITY, AND TRIGGER (MAT). WHEN A BEHAVIOR DOES NOT OCCUR, AT LEAST ONE OF THE THREE ELEMENTS IS MISSING.

THE FOGG BEHAVIOR MODEL

BEHAVIOR CHANGE ELEMENTS

MOTIVATION ABILITY TRIGGER

CORE MOTIVATORS

TIME MONEY EFFORT CYCLES DEVIANCE ROUTINE

SIMPLICITY FACTORS

FACILITATOR SPARK SIGNAL

Cyprus
Energy
Agency

www.cea.org.cy

"In general, persuasive design succeeds faster when we focus on making the behaviour simpler instead of trying to pile motivation."

Πώς εφαρμόζεται η Αλλαγή Συμπεριφοράς;

1. Κατανόηση του προβλήματος:
 - Μέσω ελέγχου, έρευνας, μετρήσεων κτλ.
2. Εκπαίδευση & Ευαισθητοποίηση
 - Τι και πως;
 - Γιατί;
3. Πειραματισμός & Δράση
 - Διαγωνισμοί - Gamification
 - Καθορισμός ενεργειακής ομάδας, «πρωταθλητών» ενέργειας
 - Συνεχείς παρακολούθηση και ανατροφοδότηση
 - Επιβράβευση, ανταμοιβές, κίνητρα
4. Διατήρηση
 - Ρουτινοποίηση
 - Εταιρική ταυτότητα
 - Ατομικές αρχές και αξίες
 - Κοινωνικές νόρμες

*Συμμετοχική
διαδικασία –
υιοθέτηση
απ' όλο το
προσωπικό*

Cyprus
Energy
Agency

www.cea.org.cy

Cyprus
Energy
Agency

10-12 Lefkianos Str.,
1011 Lefkosia, Cyprus

T : +357 22 667 716
F : +357 22 667 736
E : info@cea.org.cy

www.cea.org.cy

Supported by the European
Commission through the
Intelligent Energy-Europe
programme and the Cyprus
Union of Communities

Member of EnergyCities,
FEDARENE and CLIMATE-KIC

We support the Covenant of
Mayors for Climate & Energy
initiative and we share a vision
of decarbonised and resilient
cities where citizens have
access to secure, sustainable
and affordable energy

Thank you!